

DOI: 10.5281/zenodo.1303983

UDC Classification: 657

JEL Classification: M41, M42

ACCOUNTING OUTSOURCING AS AN INNOVATIVE INSTRUMENT FOR ACHIEVING ECONOMIC BENEFITS

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АУТСОРСИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕВАГ

Tetiana V. Davydiuk, Doctor of Economics, Professor

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv, Ukraine

ORCID: 0000-0003-3990-5926

Email: daviduktw@ukr.net

Yuliia I. Lehotska

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv, Ukraine

ORCID: 0000-0002-2585-0293

ResearcherID: J-4207-2018

Email: 4091546@gmail.com

Received: 22.02.2018

*Давидюк Т.В., Легоцька Ю.І. Бухгалтерський аутсорсинг як інноваційний інструмент досягнення економічних переваг.**Оглядова стаття.*

В статті розглянуто сутність «аутсорсинг», проаналізовано напрямки класифікації аутсорсингу, визначено місце бухгалтерського аутсорсингу серед інших видів аутсорсингу, встановлено його основні переваги та недоліки, виділено етапи та обґрунтовано критерії вибору аутсорсера на ринку аутсорсингових послуг з точки зору їх якості та ефективності. Запропоновано підприємству-споживачу аутсорсингових послуг орієнтуватись на кількісних метода оцінки, таких як економічний ефект, що полягає в економії витрат при веденні обліку аутсорсером порівняно із веденням обліку штатом бухгалтерів. Обґрунтовано, окрім кількісних, використовувати й якісні методи оцінки ефективності бухгалтерського аутсорсингу, що виражено в запропонованому алгоритмі відбору майбутнього партнера по аутсорсингу.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський облік, бухгалтерський аутсорсинг, аутсорсингова компанія, споживач аутсорсингових послуг

Davydiuk T.V., Lehotska Yu.I. Accounting outsourcing as an innovative instrument for achieving economic benefits. Review article.

The paper considers outsourcing of bookkeeping. Definition of outsourcing is stated and directions of classification are analyzed. The place of accounting outsourcing among other types of outsourcing, its main advantages and disadvantages, stages are outlined. The criteria for choosing an outsourcer in appropriate market taking into account the quality and efficiency have been justified. The enterprise-consumer of outsourcing services is offered to be guided by quantitative method of estimation such as calculating of the economic effect, which consists in saving costs when accounting is performed by outsourcer in comparison with keeping records by state of accountants. Algorithm for selecting a future accounting outsourcing partner including qualitative methods for evaluating the service efficiency has been proposed.

Keywords: outsourcing, accounting, accounting outsourcing, outsourcing company, consumer outsourcing services

В кінці 80-х рр. XX сторіччя у вжиток американських та англійських юридичних компаній міцно увійшов термін «аутсорсинг», що було пов'язано з тим, що ряд питань юридичного характеру передавались висококваліфікованим та досвідченим фахівцям. Проте згодом перелік аутсорсингових послуг було розширено за рахунок застосування практики бізнес-консультування, що дозволило максимально концентрувати ресурси на профільній діяльності підприємства.

Дослідження зарубіжної практики показало, що завдяки аутсорсингу стало можливим забезпечити високі темпи економічного розвитку в Японії, США, Німеччині, Франції та ін.

За результатами дослідження компанії "Yankelovich Partners", проведеного в 14 країнах світу, 63% опитаних підтвердили, що вони передали в управління підрядникам одну або кілька непрофільних функцій. З тих, хто здійснив аутсорсинг, 84% були налаштовані позитивно і стверджували, що задоволені роботою аутсорсингових компаній [1].

Аналітична фірма "Nelson Hall" стверджує, що ринок аутсорсингу бізнес-процесів активно розвивається і що загальна сума контрактів на ньому в третьому кварталі 2016 року зросла на 26%, а за перші дев'ять місяців 2016 року зростання склало 54% [2].

Для вітчизняних підприємств дана сфера є відносно новою, її розвиток стримує низький рівень теоретичного опрацювання та недосконала практична реалізація. Отже, актуальності набувають питання щодо розробки способів застосування аутсорсингу в різних сферах діяльності та в бухгалтерському обліку, зокрема.

Україна, за даними американської консалтингової компанії "A.T. Kearney" зберігає своє 24 місце в ТОП-25 глобального рейтингу "Global Services Location Index", GSLI. Аутсорсинговий потенціал кожної з 55 країн – учасниць рейтингу оцінюється за 38 показниками, порівнюючи фінансову привабливість, професіоналізм і наявність необхідного людського ресурсу, а також бізнес-середовища [3].

Аутсорсинг бухгалтерських послуг – це послуга, завдяки якій сучасні підприємства мають можливість доручити виконання складних завдань більш компетентним компаніям, що здатні допомогти в питаннях ведення бухгалтерського обліку та оцінити можливості посилення конкурентоспроможності підприємства. Такі завдання якісно виконують консалтингові та аудиторські компанії, співробітники яких постійно підвищують свою кваліфікацію не лише у напрямку фінансового, податкового та управлінського обліку, але й економічного аналізу та фінансового менеджменту. Це дозволяє не лише фокусувати увагу на достовірному відображенні фактів господарської діяльності компаній, але й на пошуку резервів шляхом більш раціонального використання наявного у розпорядженні підприємства майна.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Вагомий внесок у формування теоретичних та організаційно-методичних засад бухгалтерського обліку в умовах аутсорсингу здійснили вітчизняні вчені та науковці: О.В. Дідух [4], А.Г. Загородній [5], Т.В. Коваленко [6], Г.С. Кесарчук [7], К.О. Левчик [8], Л.С. Скакун [9]. Проте перелік проблемних питань в цьому напрямку ще не вичерпано й вимагає подальшого теоретичного обґрунтування, особливо із проблем розвитку напрямків бухгалтерського аутсорсингу в Україні. Також залишаються недосконалими існуючі підходи до оцінки результативності застосування аутсорсингу та інструменти мінімізації ризиків аутсорсингових послуг.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Недостатня розробка питань сучасної організації бухгалтерського обліку на умовах аутсорсингу як важливого інноваційного інструменту досягнення економічних переваг в діяльності підприємств визначила мету статті.

Метою статті є дослідження специфіки використання аутсорсингу як управлінського інструменту підвищення ефективності роботи підприємств, які дозволяють ширше та ефективніше застосовувати бухгалтерський аутсорсинг для більш раціонального використання внутрішніх фінансових, трудових та виробничих ресурсів у вирішенні проблем підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження

Одним із сучасних інструментів управління, який дає підприємству можливості посилити свої конкурентні переваги на ринку на основі підвищення ефективності бізнес-процесів є аутсорсинг.

Поняття «аутсорсинг» в українському законодавстві відсутнє. Термін «аутсорсинг» в перекладі з англійської мови означає «використання чужих ресурсів». На думку Б.А. Анікіна [10] аутсорсинг – «це виконання окремих функцій або бізнес-процесів зовнішньою організацією, що має необхідні для цього ресурси, на основі довгострокових угод». Т. Фрідман вважає, що «аутсорсинг є інструментом підвищення конкурентоздатності організації та зниження витрат». Альтернативну оцінку аутсорсингу дає Н.І. Чухрай, яка стверджує, що його особливістю є те, що аутсорсер має свободу вибору способу виконання певної функції або процесу, це не є стосунки постачальник – споживач, а стратегічне партнерство, в якому кожен із партнерів хоче досягти успіху, пристосовуючи свої процеси до обслуговування процесів партнера [11].

Аналіз дефініцій терміну «аутсорсинг» свідчить про те, що аутсорсинг можна розглядати як розвиток принципів, закладених в ідеї поділу праці класичної економічної теорії. Таким чином, під аутсорсингом будемо розуміти передачу на договірних умовах внутрішніх непрофільних функцій підприємства (споживача аутсорсингових послуг), а в ряді випадків також активів стороннім виконавцям (аутсорсерам), що спеціалізуються в певній сфері та володіють значними знаннями, досвідом, технічним оснащенням.

В економічній літературі немає єдиного підходу до напрямків класифікації видів та форм аутсорсингу, що ускладнює вибір підприємствами функцій, які можна передати зовнішнім виконавцям, а відтак, зменшує ефективність аутсорсингової діяльності.

Пропонуємо послуги аутсорсингу класифікувати за наступними ознаками:

- 1) залежно від функцій, що передаються на аутсорсинг: ІТ-аутсорсинг, аутсорсинг бізнес-процесів, виробничий аутсорсинг, аутсорсинг персоналу, аутсорсинг знань.
- 2) залежно від сфери використання аутсорсингу: функціональний, операційний, ресурсний.
- 3) залежно від групи бізнес-процесів, які передаються на аутсорсинг: аутсорсинг процесів управління; аутсорсинг основних процесів підприємства; аутсорсинг забезпечувальних процесів підприємства.

Аутсорсинг бухгалтерського обліку є окремим випадком аутсорсингу бізнес-процесів та одним із способів бухгалтерського забезпечення діяльності підприємства. Він передбачає винесення функцій, пов'язаних з організацією, веденням бухгалтерського обліку і складанням звітності на підприємстві за межі компанії, передачу їх для виконання аутсорсеру. На відміну від бухгалтерських послуг, що

надаються внутрішніми виконавцями, бухгалтерський аутсорсинг є формою взаємодії, при якій зовнішня компанія включається в робочі бізнес-процеси компанії-замовника як цілісний функціональний підрозділ, залишаючись при цьому організаційно і юридично самостійним.

Опитування, проведене кадровим холдингом Анкор [12] в Україні показало, що 41,2% респондентів вважають основною перевагою від використання аутсорсингових послуг економію власних ресурсів, 37,6% респондентів зазначили оптимізацію і прискорення бізнес-процесів, 32,9% вважають, що їхній бізнес став більш ефективний, 14,1% відзначили поліпшення якості та контролю робочих процесів, 14,3% вважають, що, завдяки аутсорсинговим компаніям вони отримують можливість використовувати рішення, засновані на останніх досягненнях галузі. Серед бізнес-процесів, що найчастіше передають на аутсорсинг, IT-послуги займають 40,5%, логістика – 35,1%, маркетингові послуги – 21,6%, бухгалтерський облік – 13,5%, обробка та систематизація інформації – 8,1%.

Проведений аналіз свідчить, що в підприємницькому середовищі поступово виникає розуміння, що бухгалтерський аутсорсинг є перспективним та необхідним засобом для забезпечення ефективної діяльності сучасного підприємства.

Станом на 01.01.2016 р. існує 15 найбільших аутсорсингових підприємств в Україні: Luxoft, SoftServe, EPAM Systems, GlobalLogic, Ciklum, Ciklum, Samsung R&D Institute Ukraine, Infopulse, ELEKS, NetCracker, Miratech, NIX Sjlutions Ltd, ISD, DataArt, Lohika Systems, Win Interactive. Зазначені підприємства забезпечили робочі місця для більш ніж 21 тис. співробітників. Майже 60% цієї кількості припадає на п'ятірку лідерів: Luxoft, SoftServe, EPAM Systems, GlobalLogic і Ciklum, що свідчить про значну консолідацію ринку, пропозиції на якому формують великі підприємства [12].

Міжнародна асоціація IAOP представила свій щорічний рейтинг кращих аутсорсингових компаній – The 2016 Global Outsourcing 100, який об'єднує 75 компаній лідерів ринку і 25 висхідних зірок. До рейтингу потрапили чотири українські фірми, дві з яких мають головні офіси у Львові. Це SoftServe (більше 3000 співробітників) та Eleks (більше 800 співробітників). Окрім них, українські IT-компанії також представлені Miratech та Sigma Software [13].

В Україні розвиток бухгалтерського аутсорсингу припав на середину 1990-х рр. і був пов'язаний з тим, що аудитори зіткнулися з потребами клієнтів не тільки в аудиторських перевірках, але й у зовнішній допомозі в організації всіх видів обліку. Ведення бухгалтерського обліку (аутсорсинг) на сьогодні є одним з найбільш поширених видів аудиторських послуг і займає до 30% в загальному обсязі робіт аудиторських фірм. Перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми), визначається Аудиторською палатою України відповідно до Міжнародних стандартів аудиту.

Аудиторські фірми надають послуги з ведення бухгалтерського обліку та підготовка фінансової звітності відповідно до вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Також можливе ведення обліку або підготовка звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності. До таких послуг може включатися наступне:

- перевірка отриманих первинних документів та їх відображення в обліковій системі. Для цього застосовуються найбільш поширені бухгалтерські програмні продукти;
- підготовка фінансової звітності відповідно до вітчизняних П(С)БО, а також у разі необхідності відповідно до МСФЗ та МСБО. Проведення звірок даних обліку (звітності), сформованих із застосуванням різних стандартів бухгалтерського обліку (звітності).
- підготовка та подача обов'язкової статистичної звітності;
- розробка та впровадження бухгалтерської облікової політики для підприємства;
- комунікація та проведення звірок з контрагентами, збір вхідної первинної документації;
- оформлення внутрішньої первинної документації (оформлення відряджень, списання і переміщень ТМЦ та інше);
- казначейські послуги (адміністрування банківських рахунків – підготовка банківських платіжних доручень та / або заявок для проведення необхідних виплат, а також комунікація з обслуговуючими банками).

Найпопулярнішою послугою бухгалтерського аутсорсингу експерти називають обслуговування «під ключ», яке включає ведення бухгалтерського та податкового обліку, здачу звітності в усі контролюючі органи, роботу з клієнт-банком, сплату яких контроль сплати всіх податкових зобов'язань, супровід перевірок, спілкування з контролюючими органами, архівування та зберігання документів та ін.

На сьогоднішній день ринок бухгалтерського аутсорсингу в Україні тільки формується і ведення бухгалтерського обліку у формі бухгалтерського аутсорсингу стає все більш популярним. Світова практика й успішні рішення вселяють оптимізм у використання аутсорсингу бухгалтерського обліку в нашій країні. Кількість компаній, що пропонують бухгалтерське обслуговування в Україні, з кожним роком стабільно зростає. Разом з тим дане зростання забезпечується стабільністю попиту і показує потребу й перспективи даного виду послуг.

Бухгалтерський облік не є основним бізнес-процесом для підприємства. Проте, саме з роботою працівників бухгалтерських служб пов'язані питання щодо господарської діяльності підприємства, неправильне вирішення яких може призвести до штрафних санкцій з боку фіскальних служб, а отже відволікання керівника підприємства від вирішення питань в частині операційної діяльності. Внутрішня

бухгалтерська служба вимагає значних адміністративних витрат на оплату періодичних видань, підвищення кваліфікації співробітників бухгалтерії, організації та обслуговування робочого місця та ін. У цих умовах делегування ведення бухгалтерського обліку на дистанційний аутсорсинг дозволяє запобігти або вирішити більшість з перерахованих вище проблем.

Аутсорсинг бухгалтерських послуг має значну кількість переваг, і одна з таких переваг полягає в тому, що послуги бухгалтера, які надаються зовнішньою компанією, на ділі мають значно нижчу вартість. Іншими словами, компаніям немає необхідності витрачати ресурси, кошти і час на те, щоб знайти фахівця і облаштувати його подальшу робочу зайнятість. До того ж багато хто прагне заощадити на оренді приміщень, не допустити зайвих витрат. Так, аутсорсинг нівелює труднощі, пов'язані з розглядом посад, встановленням заробітної плати, вирішенням багатьох питань.

Наступною перевагою є те, що аутсорсинг дозволяє оптимізувати податки. Спеціалізована бухгалтерська компанія узагальнює досвід сотень своїх клієнтів з найрізноманітніших сфер бізнесу. При оподаткуванні аутсорсингу, важливим є те, що отримані послуги замовник може включити до витрат і до податкового кредиту з ПДВ (п. 198.1-198.3 Податкового Кодексу України) в повному обсязі, в свою чергу, виконавець відповідає за надані послуги (виконані роботи), зокрема щодо дотримання якості, строків та інших умов, визначених у договорі.

Третьою перевагою є зниження ймовірності махінацій з боку найманого персоналу підприємства, адже аутсорсер не має реального доступу до грошей, чи інших матеріальних активів, а також здатний оцінити ефективність їх витрат порівняно з усередненими показниками на ринку.

Четверта перевага аутсорсингу передбачає юридичний супровід в частині ведення обліку та формування звітності, розробки облікової політики, комп'ютеризації обліку, використання інформаційних технологій, взаємодії з фіскальною службою.

Незважаючи на вагомий перелік переваг аутсорсинг має й недоліки, серед яких, як зазначено в праці К.С. Кесарчука [7], психологічний фактор; відсутність безпосереднього контролю за формуванням звітності; ризик збитків через низьку якість послуг, наданих аутсорсинговою компанією.

Погоджуємось із думкою Т. Синиці, яка відмічає про існування в Україні факторів, що перешкоджають використанню аутсорсингу:

- відсутність вільних фінансових ресурсів для інвестування в нові управлінські технології;
- недостатня поінформованість суб'єктів господарювання про досвід впровадження аутсорсингу, ринок аутсорсингових послуг, зокрема у сфері бухгалтерського обліку;
- відсутність законодавчих механізмів регулювання партнерських взаємовідносин при аутсорсингу, крім того, в Україні ще не до кінця сформувалася культура складання договорів, що, у свою чергу, веде до нечіткого розуміння відповідальності сторін [1].

Розрізняють два варіанти бухгалтерського аутсорсингу. Перший варіант передбачає ведення всієї бухгалтерії, другий – передачу функцій по окремим ділянкам, наприклад облік основних засобів, облік заробітної плати. Кесарчук Г.С. [7] виділяє 4 варіанти роботи із замовником при бухгалтерському аутсорсингу: 1) повний аутсорсинг; 2) частковий аутсорсинг; 3) зовнішній контролер; 4) абонентське обслуговування.

Бухгалтерський аутсорсинг є видом підприємницької діяльності, адже консалтингові та аудиторські фірми, що надають послуги з ведення обліку підприємств-користувачів таких послуг, заробляють на цьому кошти.

Підприємства, які користуються аутсорсинговими послугами бухгалтерського обліку, оплачують роботу в залежності від кількості виконаних операцій підприємства за звітний період і складності бухгалтерського обліку.

В більшості випадків при розрахунку вартість аутсорсингу бухгалтерського обліку враховують зарплату бухгалтерів служби бухгалтерії підприємства, на вартість впливає значно більше факторів, зокрема таких, як обрана підприємством система оподаткування, чисельність співробітників компанії, документопотік, кількість покупців та постачальників та інші.

Вітчизняний ринок аутсорсингових послуг починає активно розвиватись, проте споживачам таких послуг необхідно розуміти як оцінити такий вид послуг з точки зору їх якості та ефективності.

Ряд авторів в своїх публікаціях звертають увагу на те, що варто визначати доцільність аутсорсингу орієнтуючись на наступні критерії:

- визначення співвідношення витрат на власне виробництво з витратами на аутсорсинг, оцінки доданої вартості, врахування витрати часу на виконання бізнес-процесів [10];
- розрахунок точки беззбитковості, економії коштів від виконання певних функцій, зміну їх рентабельності [1];
- визначення взаємозв'язку профільних і допоміжних функцій підприємства їх впливу на основну діяльність [14];
- визначення зміни витрат підприємства при переході на аутсорсинг, аналізу фінансово-економічної ефективності різних сценаріїв аутсорсингу шляхом імітаційного моделювання [15];

— здійснення оцінки ефективності використання аутсорсингу шляхом розрахунку явної економії (за рахунок скорочення споживання ресурсів) та врахування прихованої економії, яка пов'язана, перш за все, зі скороченням числа об'єктів управління та контролю [16].

Узагальнюючи вищевказані пропозиції науковців у відношенні бухгалтерського аутсорсингу варто відмітити, що важливим показником, на який варто орієнтуватись підприємству-споживачу аутсорсингових послуг, є економічний ефект. Економічний ефект бухгалтерського аутсорсингу полягає в економії витрат при веденні обліку аутсорсером порівняно із веденням обліку власною бухгалтерською службою.

До витрат, що зекономить підприємство-замовник аутсорсингових послуг належать: відсутність виплати зарплати штату бухгалтерів, а також виплат їм лікарняних та відпускних, економія офісного простору і супутніх йому витрат, а також зменшення накладних витрат, пов'язаних із вартістю робочих місць, навчанням, інформаційною підтримкою.

Кількісно здійснити оцінку ефективності бухгалтерського аутсорсингу можна шляхом порівняння обсягу витрат у випадку ведення бухгалтерського обліку власною бухгалтерією і витрат, пов'язаних з оплатою сторонньому підприємству послуг з бухгалтерського аутсорсингу. Якщо співвідношення обсягу витрат на утримання власної бухгалтерії до обсягу вартості послуг аутсорсера більше одиниці, то в даному випадку необхідно надати перевагу послугам аутсорсера. Якщо ж це співвідношення менше одиниці, то підприємству необхідно зберегти бухгалтерську службу як власний структурний підрозділ.

Проте окрім кількісних, варто використовувати й якісні методи оцінки ефективності бухгалтерського аутсорсингу, запропонованих в дослідженні Л.С. Скакун [9], зокрема:

- 1) ступінь досягнення цілей та завдань, поставлених перед системою обліку;
- 2) економічна ефективність за рахунок перевищення вигод над витратами ресурсів або ж зниженням штрафів;
- 3) релевантність та оперативність надання користувачам облікової інформації, необхідної для прийняття рішень управлінським персоналом;
- 4) зниження кількості бухгалтерських помилок завдяки веденню обліку аутсорсинговою компанією.

Основними напрямками діяльності вітчизняного суб'єкта господарювання, при виборі аутсорсингової компанії, яка на договірних умовах вестиме бухгалтерський облік, є наступні:

- організація на підприємстві бухгалтерського обліку шляхом видання наказу (положення) про облікову політику;
- обговорення з власниками підприємства та прийняття рішення відносно передачі системи ведення обліку компанії-аутсорсеру;
- відбір компанії-аутсорсера за наведеними вище критеріями та заключення з нею договору про надання послуг з аутсорсингу.

Загальні умови укладання договорів, що породжують господарські зобов'язання, загальний порядок укладання господарських договорів, порядок зміни і розірвання господарських договорів визначені Господарським кодексом України.

Цілком погоджуємося з думкою Л.С. Скакун, яка ведення бухгалтерського обліку на договірних умовах розглядає «як сукупність взаємовідносин, які формуються між замовником та виконавцем послуг та закріплюються у відповідному договорі, положення якого спрямовані на встановлення, зміну або припинення прав та зобов'язань сторін» [9].

В Україні діє практика укладання короткострокових контрактів з компаніями-аутсорсерами щодо ведення бухгалтерського обліку, проте в європейських країнах вже сформувалась практика укладання такого роду контрактів на довгостроковій основі, що обумовлено довірою замовником компетенції виконавця (аутсорсингової компанії) та розуміння необхідності розподілу між собою існуючих ризиків.

Передача бухгалтерського обліку сторонній компанії фіксується в наказі про облікову політику на відповідний фінансовий рік. Формування облікової політики може бути доручено цій компанії.

На нашу думку, при формуванні вимог до компанії-аутсорсера потрібно враховувати ступінь її корисності, зокрема надійність аутсорсера, міру ризику невиконання компанією-постачальником послуг зобов'язань, а також можливість досягнення основної мети відносин.

Таким чином, пропонуємо при виборі компанії-аутсорсера скористатись розробленим нами алгоритмом вибору компанії-аутсорсера (табл. 1).

Таблиця 1. Алгоритм відбору майбутнього партнера по аутсорсингу

№	Етап	Складові етапу
1	2	3
1	Провести аналіз ринку аудиторських послуг та визначити можливих партнерів	Сформулювати критерії до відбору майбутнього партнера з надання аутсорсингових послуг в частині обліку керуючись кількісними та якісними ознаками оцінки
1.1	кількісні ознаки оцінки	— вартість послуг з аутсорсингу бухгалтерського обліку — фінансовий стан компанії-аутсорсера — страхування професійної діяльності компанії-аутсорсера

Продовження таблиці 1

1	2	3
1.2	якісні ознаки оцінки	— якість послуг з аутсорсингу бухгалтерського обліку
		— досвід компанії-аутсорсера
		— технічні можливості аутсорсера
		— організаційна та культурна сумісність замовника послуг з аутсорсером
		— географічна віддаленість компанії-аутсорсера
2	Здійснити оцінку ефективності і результативності механізму аутсорсингу	При оцінці ефективності і результативності механізму аутсорсингу потрібно здійснити оцінку значень наступних рейтингових показників: p1 – рівень володіння ключовими компетенціями (кількість сертифікований аудиторів, фахівців з дипломами DipIFR ACCA, CAP/CIPA, ISFM та ін.); p2 – наявність в аутсорсера практичного досвіду в даній сфері; p3 – розмір бізнесу й фінансова стабільність аутсорсера; p4 – якість послуг аутсорсера; p5 – надійність обслуговування аутсорсера; p6 – місце розташування організації аутсорсера по відношенню до місця розташування компанії споживача; p7 – строки виконання поточної й термінової роботи; p8 – технічні можливості аутсорсера (наявність ліцензований програм з автоматизації бухгалтерського обліку); p9 – організація й наявність системи управління якістю послуг в аутсорсера; p10 – наявність страхування професійної діяльності аутсорсера
3	Розрахувати бальну оцінку ефективності та результативності аутсорсера	Здійснити бальну оцінку ефективності і результативності аутсорсера необхідно з врахуванням наступної формули та шкали: $P = p1 + p2 + p3 + p4 + \dots + p10$ Від 8 до 10 – високий ступінь аутсорсера Від 4 до 7 – середній ступінь аутсорсера Від 0 до 3 – низький ступінь аутсорсера

Джерело: власна розробка авторів

Тенденції розвитку вітчизняного ринку показують, що аутсорсинг бухгалтерського обліку поступово стає звичайною практикою для великих міжнародних компаній. У майбутньому зросте кількість компаній, що виступатимуть постачальниками аутсорсингових послуг, які будуть або займати невеликі ніші, або орієнтуватися на широке коло завдань. Проте, якщо здійснювати оцінку ефективності і результативності компанії-постачальника цих послуг, то це надасть вигоди для споживача таких послуг.

Питання щодо якості організації й ведення бухгалтерського обліку аутсорсинговими компаніями не повинно бути справою окремо взятого керівника підприємства, а повинен стояти в числі напрямів удосконалення бухгалтерського обліку на загальнодержавному рівні.

Слушною є думка Т. Синиці про те, що «для активізації впровадження бухгалтерського аутсорсингу необхідно удосконалити законодавчу базу, яка б захищала інтереси вітчизняних підприємницьких структур. Послуга аутсорсингу є надзвичайно зручною, не потребує значних зусиль і великих витрат» [1].

Бухгалтерський аутсорсинг забезпечить створення високоефективних конкурентоспроможних підприємств, сприятиме реальному збільшенню їх прибутків завдяки тому, що аутсорсинг прискорить ведення фінансового та податкового обліку при одночасному поглибленні й розширенні можливостей управлінського обліку, підсилюючи його оперативність і аналітичність..

Висновки

Проведений аналіз свідчить про те, що ринок аутсорсингу бухгалтерського обліку в Україні тільки формується і ведення бухгалтерського обліку у формі бухгалтерського аутсорсингу стає більш популярним. Послугами бухгалтерського аутсорсингу користуються підприємці для ведення фінансового та податкового обліку, здачі звітності в усі контролюючі органи, спілкування з контролюючими органами, архівування та зберігання документів та ін.

Розвиток аутсорсингу призвів до появи величезної кількості компаній, що призводить до необхідності здійснювати оцінку потенційним клієнтом компанії-аутсорсера. Використання розробленого у статті алгоритму відбору майбутнього партнера по аутсорсингу дозволить споживачам аутсорсингових послуг приймати оперативні та виважені рішення щодо компанії-постачальника цих послуг орієнтуючись на оцінку його ефективності і результативності. Окремого дослідження потребує питання щодо облікової політики підприємства за умов отримання послугами бухгалтерського аутсорсингу.

Abstract

The development of ways to use outsourcing in various areas of activity and, in particular, in accounting becomes more relevant. Thanks to the outsourcing of accounting, modern enterprises have the opportunity to

entrust the solving of complex tasks to specialized professional companies abled to help with accounting issues and to assess the opportunities for strengthening the competitiveness.

The purpose of the article is to study the specifics of using outsourcing as a managerial tool, opportunity of accounting outsourcing for more rational use of financial, labor and material resources, for increasing the efficiency and the competitiveness of domestic enterprises.

The analysis shows that the market of accounting outsourcing in Ukraine only arises and new form of accounting is becoming more popular. It is connected with increasing of the business efficiency by reducing the commercial costs of the enterprise activity and maintaining its own accounting, provision of the necessary workplaces, the purchase of special literature and software, financing training and training courses for accounting staff. The services of accounting outsourcing are used by entrepreneurs for financial and tax accounting, legal support, reporting to all controlling agencies, communication with regulatory authorities, archiving and storage of documents, etc.

The development of outsourcing has led to emergence of a big number of companies. It actualizes the need to assess firm-outsourcer by firm-consumer. Proposed the selection algorithm of the future outsourcing partner will allow consumers to make prompt and balanced decisions about the provider of outsourcing services, guided by an assessment of its efficiency and effectiveness.

In general, accounting outsourcing will ensure the creation of highly effective competitive enterprises, will contribute to a real increase in their profits, because outsourcing will accelerate financial accounting while simultaneously deepening and expanding the capabilities of management accounting, increasing its efficiency and analyticity.

Список літератури:

1. Синиця Т.В. Бухгалтерський аутсорсинг, як інноваційний інструмент оптимізації діяльності підприємств / Т.В. Синиця [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://oaji.net/articles/2014/1053-1415888626.pdf>.
2. McIntire D. Next Generation Application Outsourcing / David McIntire [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://research.nelson-hall.com/sourcing-expertise/it-services/application-outsourcing/?avpage-views=article&id=79777&fv=1>.
3. Стахурская Е. Аутсорсинг в Украине и в мире: особенности, тенденции и перспективы / Елена Стахурская [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA010850
4. Дідух О.В. Розвиток аутсорсингової діяльності на машинобудівних підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук: 08.00.04 / О.В. Дідух; Національний університет «Львівська політехніка». – Львів, 2014. – 29 с.
5. Завгородній К.В. Формування та розвиток логістичного аутсорсингу в умовах регіональних трансформацій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук: спец. 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» / К.В. Завгородній; наук. кер. І.О. Іртишева; Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського; Одес. нац. акад. харч. технологій. – Одеса: ОНАХТ, 2017. – 21 с.
6. Зорій О.М. Особливості застосування аутсорсингу / О.М. Зорій, Т.В. Коваленко // Економічний аналіз: зб. наук. пр.; Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С.І. Шкарабан (голов. ред.) [та ін.]. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. – Т. 14. – № 3. – С. 18-28.
7. Кесарчук Г.С. Бухгалтерський аутсорсинг: поняття, види, переваги та недоліки / Г.С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. – 2014. – Випуск 1 (42). – С. 201-204.
8. Левчук К.О. Аутсорсинг в системі менеджменту підприємства / К.О. Левчук // Моделювання регіональної економіки. – 2013. – № 2 (12). – С. 175-186.
9. Скакун Л.С. Бухгалтерський облік в умовах аутсорсингу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук: 08.00.09 / Л.С. Скакун; Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир, 2010. – 21 с.
10. Аникин Б.А. Аутсорсинг и аутстаффинг высокие технологии менеджмента: учеб. пособ. / Б.А. Аникин, И.Л. Рудая. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 320 с.
11. Чухрай, Н.І. Логістичні рішення щодо аутсорсингу / Н.І. Чухрай // Логістика. – 2008. – № 6. – С. 37–39.
12. Анализ востребованности и оценка качества услуг аутсорсинга в Украине [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravotoday.in.ua/ru/press-centre/market-viewing/view-38/>.
13. Топ-25 найбільших розробників України у сфері аутсорсингу [Електронний ресурс] // Сайт «Аін». – Режим доступу: <http://ain.ua/2016/02/>

14. Кизим А.А. Особенности перехода российских промышленных предприятий на аутсорсинг. Специфика правовой среды / А.А. Кизим, О.В. Гуров, А.А. Андрианова-Ушакова // Экономический анализ: теория и практика. – 2016. – № 18. – С. 23-27.
15. Щербан В.В. Оценка экономической эффективности ИТ-аутсорсинга на предприятии [Электронный ресурс] / В.В. Щербан // Экономика и менеджмент инновационных технологий. — 2015. — Режим доступа: <http://ekonomika.snauka.ru/2015/06/1128>.
16. Демчева Е.А. Научно-технический аутсорсинг как инструмент управления развитием химических предприятий: автореф. дис.на соискание уч. степени к.э.н.: специальность 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством: логистика; экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами: промышленность» / Е.А. Демчева. – Москва, 2008. – 24 с.

References:

1. Synytsia, T.V. (2014). Accounting outsourcing as an innovative instrument for activity optimization of an enterprise. Economic, 14. Retrieved from <http://oaji.net/articles/2014/1053-1415888626.pdf> [in Ukrainian].
2. McIntire, D. (2017). Next Generation Application Outsourcing. NelsonHall, 2. Retrieved from <https://research.nelson-hall.com/sourcing-expertise/it-services/application-outsourcing/?avpage-views=article&id=79777&fv=1> [in English].
3. Stakhurskaia, E. (2017). Outsourcing in Ukraine and in the World: Features, Trends and Prospects. LIGA:ZAKON, 38. Retrieved from http://uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA010850 [in Russian].
4. Didukh, O.V. (2014). Development of outsourcing activity at machine-building enterprises. Extended abstract of candidate's thesis. Lviv: LPNU [in Ukrainian].
5. Zavorodnii, K.V. (2017). Formation and development of logistics outsourcing in the conditions of regional transformations. Extended abstract of candidate's thesis. Odessa: ONAFT [in Ukrainian].
6. Zorii, O. M., & Kovalenko, T.V. (2013). Features of application of outsourcing. Economic analysis, 3, 18-28 [in Ukrainian].
7. Kesarchuk, H.S. (2014). Accounting outsourcing: concepts, types, benefits and disadvantages. Series Economics, 1, 201-204 [in Russian].
8. Levchuk, K.O. (2013). Outsourcing in the enterprise management system. Modeling of regional economics, 2(12), 175-186 [in Ukrainian].
9. Skakun, L.S. (2010). Accounting in terms of outsourcing. Extended abstract of candidate's thesis. Zhytomyr: ZSTU [in Ukrainian].
10. Anikin, B.A., & Rudaia, Y.L. (2009). Outsourcing and outstaffing high technology management: Moscow: INFRA-M [in Russian].
11. Chukhrai, N.I. Logistics solutions for outsourcing. Logistics, 6, 37-39 [in Ukrainian].
12. Personnel holding ANCOR. (2012). Analysis of the demand and evaluation of the quality of outsourcing services in Ukraine. Retrieved from <http://pravotoday.in.ua/ru/press-centre/market-viewing/view-38/> [in Russian].
13. Top 25 the largest developers of Ukraine in the field of outsourcing. Retrieved from <http://ain.ua/2016/02/> [in Ukrainian].
14. Kyzym, A.A., Hurov V., Andryanova-Ushakova, A.A. (2016). Features of the transition of Russian industrial enterprises to outsourcing. Specificity of the legal environment. Economic analysis: theory and practice, 18, 23-27 [in Russian].
15. Shcherban, V.V. (2012). Estimation of economic efficiency of IT outsourcing in the enterprise. Economics and management of innovative technologies, 6. Retrieved from <http://ekonomika.snauka.ru/2012/06/1128> [in Russian].
16. Demcheva, E.A. (2008). Scientific and technical outsourcing as a tool for managing the development of chemical enterprises. Extended abstract of candidate's thesis. Moscow [in Russian].

Посилання на статтю:

Давидюк Т. В. Бухгалтерський аутсорсинг як інноваційний інструмент досягнення економічних переваг / Т. В. Давидюк, Ю. І. Легоцька // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2018. – № 1 (3). – С. 11-18. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/ejopu/2018/No1/11.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.1303983.

Reference a Journal Article:

Davydiuk T. V. Accounting outsourcing as an innovative instrument for achieving economic benefits / T. V. Davydiuk, Yu. I. Lehotska // Economic journal Odessa polytechnic university. – 2018. – № 1 (3). – С. 11-18. – Retrieved from <http://economics.opu.ua/ejopu/2018/No1/11.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.1303983.

